

Anniversarji ta' interess għal Hal Lija fl-2014

minn Guido Lanfranco

1614 – (400 sena ilu)

Dun Giovanni Domenico-Attard twieled Hal Lija fid-29 ta' Settembru 1614. F'Settembru 1638 ha l-pussess bħala kappillan ta' Hal Lija u wara wkoll tal-Isla. Miet f'Awwissu 1680 ta' 66 sena. Il-magħmudija tiegħu nzertat ta' interess storiku minħabba li kienet l-ewwel magħmudija li saret fil-knisja parrokkjali ta' Hal Lija.⁽¹⁾.

1664 – (350 sena ilu)

Il-knisja tal-Assunta ta' Hal Bordi, magħrufa wkoll bħala tas-Silġ u Tal-Mirakli, bdiet tinbena mill-ġdid bl-ghajnejha tal-Gran Mastru Nicholas Cotoner u sal-viżta pastorali tal-1666 jidher li kienet lesta.⁽²⁾

1864 – (150 sena ilu)

- Karlu Darmanin għamel l-istatwa titulari tat-Trasfigurazzjoni għall-knisja parrokkjali ta' Hal Lija. Kien sar konkors għaliha fl-1862 li rebħu Karlu. Imma l-buzzett tiegħu kellu sitt figuri u l-istatwa dehret goffa wisq, għalhekk ġaffifha u ġiet aċċettata fl-1863 biex tlestiet fl-1864. Kienet għiet restawrata fl-1936 u rtukkata fl-1983.⁽³⁾
- Dun Anton Grech-Falzon li kien joqgħod Hal Lija sar kappillan ta' Had-Dingli u ha l-pussess fl-4 ta' Diċembru 1864 u dam sal-1872.⁽⁴⁾

1939 – (75 sena ilu)

Twaqqaf il-Lija Amateurs Football Club.⁽⁵⁾

1954 – (60 sena ilu)

- Fethet mill-ġdid il-fergħa tal-bniet tas-Soċjetà tal-M.U.S.E.U.M. Tabilħaqq ġa kienet twaqqfet fl-1907 imma billi s-Soċjetà ta' Dun Gorg Preca kienet għadha mhix ġħalkollox accċettata mill-isqof, waqfu

l-aktivitajiet sakemm tittieħed id-deċiżjoni.⁽⁶⁾

- (b) Innocenzo Borg tar-Rabat laħaq kappillan ta' Hal Lija fejn dam sal-1956. Kien sar ukoll kappillan ta' Hal Luqa u ta' Hal Ghaxaq.⁽⁷⁾
- (c) Carlo Pisi, skultur Taljan, f'din is-sena lesta l-fonti tal-magħmudija tal-irħam, għall-knisja parrokkjali. Dan l-iskultur twieled fl-1897 u miet fl-1979. Halla għadd ta' xogħlijiet sbieħ f'Malta.⁽⁸⁾

1964 – (50 sena ilu)

- (a) Miet Mons. Angelo Fenech fit-13 ta' Jannar. Twieled Hal Lija fl-24 ta' Marzu 1882.⁽⁹⁾
- (b) Dun Anton Muscat sar kappillan ta' Hal Lija f'Meju 1964 u dam sal-1970. Fl-1961 kien sar kappillan ta' Had-Dingli u rriżenja fl-1964. Miet fid-Dar tal-Kleru fl-etià ta' 87 sena fl-1 t'April 1999.⁽¹⁰⁾

Referenzi fil-qosor:

1. Bonnici, Alexander *L-Isla* II (1986) p.46. Schiavone, Michael *Dictionary of Maltese Biography* I (2009) p.96. Vella, Horatio *Senglea Civitas Invicta* (2008) p.74. Fenech, Giuseppi *Hal Lija, Harsa Lejn l-Imghoddha* (1994) p.5.
2. Ferres, Achille *Descrizione Storica delle Chiese di Malta e Gozo* (1866) p.449-450. Ebejer, Anton *Il-Madonna tal-Mirakli* (1997) p.17.
3. Lanfranco, Guido *L-Istatwi Titulari u l-Istatwarji Tagħhom* (1999) p.18. Terribile, Tony *Teżuri fil-Knejjes Maltin* (2003) p.xii. Azzopardi, Nazzareno *Lija Past and Present* (2006) p.35.
4. Bonnici, Alexander *Had-Dingli* II (2003) p.77. Ferres p.518. Terribile (2012) p.173.
5. Baldacchino, Carmel *Il-Klabbs Maltin tal-Futbol* II (2000) p.18.
6. Azzopardi p.88.
7. Terribile (2003) p.208. Azzopardi p.47.
8. Sagona, Mark *Carlo Pisi 1897-1979 fit-Treasures of Malta* Nru.39 p.54.
9. Mifsud-Bonnici, Robert *Dizzjunarju Bijo-Bibljografiku Nazzjonali* (1960-1968) p.208. Terribile (2003) p.208. *Leħen is-Sewwa* 25-I-1964 p.4.
10. Bonnici p.241. Terribile (2003) p.208. Azzopardi p.48.

Dolceria Josie Bonaci

17, Triq Sir Ugo Mifsud, Hal Lija

Tel: 2143 5894

Miftuħin mit-Tnejn sal-Ħadd